

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Жанубий мирзачўл каналдан
фойдаланиш бошқармаси бошлиғи
_____ **Ш.Джўраев**
_____» 2022 йил

ТЕХНИК ШАРТ

“СУВ ТЕЖОВЧИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШДА “БИР КАНАЛ- БИР ТИЗИМ” SMART ТЕХНОЛОГИЯСИНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ”

мавзусидаги илмий-тадқиқот, тажриба конструкторлик иши бўйича

Тадқиқотнинг мақсади: Сув тежовчи технологияларни жорий қилишда “Бир канал-бир тизим” Smart технологиясини ишлаб чиқиш.

Тадқиқотнинг вазифалари:

Сирдарё вилоятидаги пилот участкасида суғориладиган майдонларида автоматлаштирилган-рақамли технологияларга асосланган “Бир канал-бир тизим” Smart технологияси ишлаб чиқиш

Тупроқдаги намлик ҳолатини аниқловчи датчик сигнали бўйича сувни тежайдиган технологияни (томчилатиб, ёмғирлатиб ва пульсар суғориш) бошқариш.

суғориш тармоғидаги затвор ҳолатини автомат бошқариш ҳамда агромелиоратив параметрлар бўйича маълумотларни масофадан диспетчерлик хизматига узатишнинг рақамли технологияси ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш.

Тадқиқот объекти: Сирдарё вилоятида жорий этилган томчилатиб суғориш технологиялари.

Тадқиқод предмети: сифатида ирригация каналлари, томчилатиб суғориш тизимидаги ҳамда тупроқ-грунт намланиш соҳасидаги гидравлик жараёнлар ҳисобланади.

Тадқиқот усули: Тадқиқот жараёнида назарий ва экспериментал тадқиқотларни амалга ошириш бўйича гидравликада умум қабул қилинган усуллар, гидромеханика қонунлари асосида гидравлик моделлар тузиш ва уларни сонли ҳисоблаш усулларидан фойдаланилган.

Тадқиқотнинг илмий янгилиги: Сув тежовчи технологияларни жорий қилишда “бир канал-бир тизим” smart технологиясини ишлаб чиқилади.

Тадқиқот ишидан олинadиган натижалари ва унинг амалий аҳамияти: дала тадқиқотлари натижалари асосида томчилатиб суғоришда тупроқ намланиш контурининг параметрлари экспериментал аниқланган ҳамда томчилатиб суғориш тизимига сув етказадиган суғориш тармоғининг асосий гидравлик параметрларини ҳисоблашнинг такомиллаштирилган усули ёрдамида суғориш тармоғи гидромодулини оптимал қиймати топилади.

Техник, иқтисодий самарадорлик ва тадқиқот натижаларининг амалиётга жорий қилиниши: сув тежовчи технологияларни жорий этиш, қўллаш бўйича услубий тавсия ишлаб чиқиш. Сирдарё вилоятидаги ирригация тизим ҳавза

бошқармаси томчилатиб суғориш технологияларидан фойдаланишда қабул қилинади ва жорий этилади.

КАЛЕНДАР РЕЖАСИ

№	Амалга ошириладиган ишлар ва босқичлари	Ажратилган маблағ (млн.сўм)	Бажариш муддати
1	Сирдарё вилоятидаги пилот участкасида суғориладиган майдонларида автоматлаштирилган-рақамли технологияларга асосланган “Бир канал-бир тизим” Smart технологияси ишлаб чиқиш	30	апрел- июнь
2	Тупроқдаги намлик ҳолатини аниқловчи датчик сигнали бўйича сувни тежайдиган технологияни (томчилатиб, ёмғирлатиб ва пульсар суғориш) бошқариш.	40	июль- сентябрь
3	суғориш тармоғидаги затвор ҳолатини автомат бошқариш ҳамда агрометрикатив параметрлар бўйича маълумотларни масофадан диспетчерлик хизматига узатишнинг рақамли технологияси ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш.	30	октябр- декабрь
	Жами	100	

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Жанубий Мирзачўл каналидан
фойдаланиш бошқармаси бошлиғи

Ш.Джўраев

_____ .2022 й.

Давлат харидлари порталига “сув тежовчи технологияларни жорий қилишда “бир канал-бир тизим” smart технологиясини ишлаб чиқиш” *илмий тадқиқот иши* бўйича жойлаштириладиган эълоннинг техник вазифаси.

Қисқача изох: “сув тежовчи технологияларни жорий қилишда “бир канал-бир тизим” smart технологиясини ишлаб чиқиш” илмий хулосалар бериш.

БАЖАРИЛАДИГАН ИШЛАР ХАЖМИ

№	Амалга ошириладиган ишлар ва босқичлари	Ажратилган маблағ (млн.сўм)	Бажариш муддати	Масъул ижрочилар	Ҳисобот шакли
1	Пилот участкасида суғориладиган майдонларида автоматлаштирилган-рақамли технологияларга асосланган “Бир канал-бир тизим” Smart технологияси ишлаб чиқиш	30	апрел-июнь	Танлов ғолиблари	ёзма
2	Тупроқдаги намлик ҳолатини аниқловчи датчик сигнали бўйича сувни тежайдиган технологияни (томчилатиб, ёмғирлатиб ва пульсар суғориш) бошқариш.	40	июль-сентябрь	Танлов ғолиблари	ёзма
3	суғориш тармоғидаги затвор ҳолатини автомат бошқариш ҳамда агромелиоратив параметрлар бўйича маълумотларни масофадан диспетчерлик хизматига узатишнинг рақамли технологияси ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш.	30	октябр-декабрь	Танлов ғолиблари	ёзма
Жами		100			

Тадқиқотнинг мақсади: Сув тежовчи технологияларни жорий қилишда “Бир канал-бир тизим” Smart технологиясини ишлаб чиқиш.

Тадқиқотнинг вазифалари:

Пилот участкасида суғориладиган майдонларида автоматлаштирилган-рақамли технологияларга асосланган “Бир канал-бир тизим” Smart технологияси ишлаб чиқиш

Тупроқдаги намлик ҳолатини аниқловчи датчик сигнали бўйича сувни тежайдиган технологияни (томчилатиб, ёмғирлатиб ва пульсар суғориш) бошқариш.

суғориш тармоғидаги затвор ҳолатини автомат бошқариш ҳамда агромелиоратив параметрлар бўйича маълумотларни масофадан диспетчерлик хизматига узатишнинг рақамли технологияси ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш.

Тадқиқот объекти: Сирдарё вилоятида жорий этилган томчилатиб суғориш технологиялари.

Тадқиқод предмети: сифатида ирригация каналлари, томчилатиб суғориш тизимидаги ҳамда тупроқ-грунт намаланиш соҳасидаги гидравлик жараёнлар ҳисобланади.

Тадқиқот усули: Тадқиқот жараёнида назарий ва экспериментал тадқиқотларни амалга ошириш бўйича гидравликада умум қабул қилинган усуллар, гидромеханика қонунлари асосида гидравлик моделлар тузиш ва уларни сонли ҳисоблаш усулларидан фойдаланилган.

Тадқиқотнинг илмий янгилиги: Сув тежовчи технологияларни жорий қилишда “бир канал-бир тизим” smart технологиясини ишлаб чиқилади.

Тадқиқот ишидан олинadиган натижалари ва унинг амалий аҳамияти: дала тадқиқотлари натижалари асосида томчилатиб суғоришда тупроқ намланиш контурининг параметрлари экспериментал аниқланган ҳамда томчилатиб суғориш тизимида сув етказадиган суғориш тармоғининг асосий гидравлик параметрларини ҳисоблашнинг такомиллаштирилган усули ёрдамида суғориш тармоғи гидромодулини оптимал қиймати топилади.

Техник, иқтисодий самарадорлик ва тадқиқот натижаларининг амалиётга жорий қилиниши: сув тежовчи технологияларни жорий этиш, қўллаш бўйича услубий тавсия ишлаб чиқиш. Сирдарё вилоятидаги ирригация тизим ҳавза бошқармаси томчилатиб суғориш технологияларидан фойдаланишда қабул қилинади ва жорий этилади.

ЖМКФБ бошлиқ ўринбосари: **А.Мустаков**

ИТ ва ГТИФ бўлими бошлиғи: **М.Ахмедов**

Сув ресурслари ҳисоби ва гидрометрия бўлими бошлиғи: **С.Кобулов**